

JÁCHYMOV
PATRICIJSKÝ DŮM č. p. 8

**ZÁMĚR RESTAUROVÁNÍ A PREZENTACE
FASÁD**

ZÁMĚR RESTAUROVÁNÍ A PREZENTACE HISTORICKÝCH FASÁD OBJEKTU PATRICIJSKÉHO DOMU č.p. 8, NA NÁMĚSTÍ REPUBLIKY V MĚSTĚ JÁCHYMOV

Lokalizace objektu:

Město:	Jáchymov
Katastrální území:	Jáchymov (656437)
Okres:	Karlovy Vary
Kraj:	Karlovarský
Poloha:	Náměstí republiky č.p. 8
GPS:	50°22'14,31" s. š., 12°54'52,53" v. d.
Vlastník:	Město Jáchymov
Památko:	Měšťanský dům s dvorním traktem
Období vzniku:	kolem roku 1520
Architekt:	neznámý
Památková ochrana objektu:	od 3. Května 1958
Nemovitá kulturní památka č. rejst. ÚSKP:	24536/4-840
Plošně chráněné památkové území:	městská památková zóna

Obsah:

Použitá literatura.....	3
Popis a stav památky.....	4
Celkový záměr obnov.....	4
Fasáda uličního průčelí.....	5-17
Shrnutí a popis nalezených vrstev.....	5-7
Restaurátorský záměr obnovy fasády uličního průčelí.....	7
Postup restaurování fragmentů omítek a obnova fasády v bodech s návrhem použitých materiálů a technologií.....	8-9
Postup restaurování prvků kamenných portálů v bodech s návrhem použitých materiálů a technologií.....	9-10
Fotodokumentace.....	10-17
Fasáda průčelí ke schodišti do Mincovní ulice.....	18-22
Souhrn a popis nálezů.....	18
Restaurátorský záměr obnovy fasády ke schodišti do Mincovní ulice.....	18-19
Postup restaurování fragmentů omítek a obnova fasády v bodech s návrhem použitých materiálů a technologií.....	19
Fotodokumentace.....	20-22
Fasáda průčelí k zadnímu traktu.....	23-31
Souhrn a popis nálezů.....	23
Restaurátorský záměr obnovy fasády k zadnímu traktu.....	23
Postup restaurování fragmentů omítek a obnova fasády v bodech s návrhem použitých materiálů a technologií.....	23-24
Fotodokumentace.....	25-31
Grafický návrh obnovy fasád.....	32- 33

Použitá literatura:

SHP Mgr. Lubomír Zeman a Mgr. Eliška Nová 2020
Záchranné restaurátorské práce Renata Drahotová 2003
Restaurátorský průzkum Renata Drahotová 2004
Patricijské domy v Jáchymově Mgr. Lubomír Zeman 2004

Popis a stav památky:

Dům č.p. 8 se nachází v horní části města, jihozápadně od kostela a spadal do západně ležící čtvrti zvané Schottenberg; stejně jako mincovna a radnice.

Přesné datum vzniku objektu nebylo dosud zjištěno, dle kamenných článků uličního průčelí a známé první fáze rozšíření městské zástavby vzhůru od Chlebného trhu lze usuzovat o jeho vzniku kolem roku 1520. Dalším vodítkem je požár doložený v roce 1538, kdy s mincovnou a radnicí hořelo dalších 18 domů v jejich blízkosti. V této době nejspíše proběhla celková přestavba domu v renesančním slohu, čemuž nasvědčují tvary kleneb, profilace trámů a záklopu stropů a také nálezy malířské výzdoby interiéru a fragmentárně i exteriéru objektu. Po úpadku těžby stříbra byl objekt nepochybně spíše udržován a stavební úpravy se omezily na minimum. Větší úpravy proběhly po několika požárech města, kdy byla přestavována střecha a dvorní trakt. Požáry patrně nepronikly do interiéru patra přízemí. Poslední požár, kdy shořela celá střecha, vypukl v sousedním domě č.p. 9 v roce 1981. Opravy exteriérů byly prováděny v minimální míře a zaměřily se především na fasády uličního průčelí, utilitární úpravy oken a barevnou úpravu fasády. Fasáda ke schodišti do dnešní Mincovní ulice se dochovala bez omítky a úpravy se zde omezily na cihelnou dostavbu štítu s hrubší omítkou a úpravou okenních otvorů. Dvorní fasáda prošla složitějším vývojem díky úpravám staveb zadního traktu objektu.

Díky sporadicky prováděným stavebním úpravám se objekt dochoval ve stavu dokládajícím jeho podobu po renesanční přestavbě v první polovině 16. století.

Po pokračující devastaci převzalo objekt město Jáchymov, které pristoupilo k bezodkladné konzervaci nejhodnotnější výmalby patra, zajištění a konzervaci záklopového stropu patra, dále k celkové sanaci dřevokazných hub a statickému zajištění objektu.

Celkový záměr obnovy:

Obnova fasád je součástí celkové památkové obnovy jednoho z nejcennějších objektů městské zástavby Jáchymova z první třetiny 16. století. Vzhledem dochovaným plastickým článkům tektoniky fasády a velmi hodnotným nálezům omítek s fragmenty výzdoby. Navrhují provést obnovu omítek fasád jednotlivých průčelí do podoby respektující renesanční úpravu objektu provedenou po roce 1538. Toto řešení navazuje na obnovu interiéru, dochovaného bez větších stavebních zásahů s původními kamennými prvky schodiště, portálů a záklopových stropů, svou úpravou navazující na velmi hodnotnou renesanční malířskou figurální a dekorativní výzdobou.

Fasáda uličního průčelí:

Pro obnovu fasády průčelí jsou určující kamenné portály sdružených oken a portál vstupu z doby vzniku objektu po roce 1520. K portálům oken a vstupu dobíhá tenká vrstva režné omítky gotického typu, vyrovnávající kamenné zdivo; viz. popis vrstvy č. 1. a 2. Všechny omítkové vrstvy, tedy jejich barevné monochromní úpravy fasády překrývají kamenné portály oken a vstupu. Do otvoru po kupeckém portálu byly vsazeny patrně jednokřídlé dveře, otvor byl později zazděn a upraven na okno. V 1. a 2. NP se dochovaly rámy oken vsazené v lici fasády. Rámy oken z poloviny 20 století si ponechávají klasicistní členění oken, se spodními dvoutabulkovými křídly oddělenými vodorovným poutcem od horních jednotabulkových křidel. Rámy překrývají profilaci kamenných portálů sdružených oken a pro jejich vsazení byly osekány sokly sloupků kamenných portálů. Okna z konce 19. Století se dochovaly pouze v malých nadsvětlicích portálu vstupu. Do nedávné doby byly v portálu vstupu druhotně vsazené interiérové kazetové dveře se zbytky nátěru v odstínu slonové kosti. Dveře byly osazeny do dřevěného rámu a zavěšené na soudobé panty z konce 19. století.

Postupující eroze omítkových a barevných vrstev způsobená povětrnostními vlivy způsobila rozsáhlou degradaci omítek a odhalila tak další nálezové situace, které nebyly zachyceny průzkumem fasády, provedeným v roce 2004 Ak. mal. Renatou Drahotovou a p. Potklanem. V rámci tohoto průzkumu byly restaurátorsky zajištěny nejhodnotnější, tehdy odhalené fragmenty gotických omítek.

Shrnutí a popis nalezených vrstev:

Vrstva č. 1.

Tenká vrstva omítky s vápennou líčkou, vyrovnávající kamenné zdivo. Písky jsou shodné s písky použitými v maltě kamenného řádkovaného zdiva. Omítka je zarovnávaná hranou lžice a hlazená dřevem. Omítka dobíhá k portálům oken a portálu vstupu, kde je zakončena tenkou rytou linkou. Nad středem zrušeného kupeckého portálu je otisk štukového prvku. Na omítce se dochovaly zbytky vápenných nátěrů.

Fragmenty této vrstvy se dochovaly v ploše fasády do úrovně atiky, datovat je lze do doby vzniku objektu.

Důležité jsou nálezy ryté linky v přechodech na plastické prvky (portál vstupu a nález bosáže při nároží v úrovni 2NP), které napovídají o podobě fasády v době vzniku objektu.

Vrstva č. 2

Tenká vrstva hlazené vápenné omítky vyrovnávající zdivo, která stejně jako vrstva č.1 dobíhá ke kamenným portálům. Zdobená byla bílými vápennými nátěry s černými linkami podtrhujícími tektoniku kamenných článků, dekorativními malbami váz nad okny a malbami rostlinných motivů černou barvou s šedým stínováním. Fragmenty této vrstvy se dochovaly do výše nadpraží oken 2.NP, datovat je lze do doby renesanční přestavby objektu po požáru v r. 1538.

Nálezy těchto fragmentů, jsou patrně nejhodnotnějšími nálezy na fasádě uličního průčelí dokládající výtvarnou hodnotu a také nákladnost renesančních úprav. Fasády ke schodišti a dvora byly nepochybně pouze opraveny a ponechaly si gotický charakter.

Vrstva č. 3

Vápenný nátěr bez pigmentace překrývající fragmenty renesanční omítku s malířskou úpravou nalezenou ve vrstvě č. 2.

Další omítkové vrstvy jsou z větší míry opravami vrstvy č. 2. Mladší malířské úpravy monochromních nátěrů či rozbarvení tektoniky fasády provedené v odstínech těchto nátěrů se tak nachází na fragmentech omítek různé kvality a v různých úrovních tak, jak byly při jednotlivých opravách jednotlivé vrstvy doplňovány.

Vrstva č. 4

Nález fragmentu omítky ze tříděných písků , totožných s pískem vrstev č.1 a 2, provedený v místě jejich odpadnutí. Na fragmentu této omítky je vápenná líčka (vrstva č. 3), kterou byla překryta vrstva č.2 nesoucí iluzivní malbu kordonové římsy vycházející z profilace portálu vstupu. V linkování iluzivní malby převládají odstíny červené a okru. Na ploše jsou zbytky nátěru v odstínu světlého okru. V levé části korunní římsy byla nalezena část původní profilace římsy s barevnou vrstvou v odstínu okru a pás v odstínu bílé pod římsou. Tato vrstva respektovala rozvržení okenních otvorů po renesanční úpravě objektu.

Vrstva č. 5

Fragmenty monochromního nátěru v odstínu šedé nalezené v ploše fasády do úrovně atiky. Šedé nátěry byly obnovovány a poslední byl proveden šmolkou, stejně jako hrubší omítky překrývající gotické omítky na fasádě dvora.

Vrstva č. 6

Vápenné líčky a mladší monochromní nátěry v odstínech zelené, šedé, červené, růžové, tmavě červené, zelené nalezené fragmentárně na ploše i na

kamenných článcích, nelze však prokázat, zda byla tektonika fasády v odstínech těchto barev rozbarvena. Fragmenty těchto vrstev byly nalezeny do úrovně atiky.

Vrstva č. 7

Monochromní nátěry v odstínu okru na novodobých omítkách překrývajících starší omítkové vrstvy a výmalby. Na fasádě průčelí do zadního traktu byla tato omítka provedena hrubá stejně jako omítka vrstvy 4, která však ještě respektovala původní okenní otvory.

Restaurátorský záměr obnovy fasády uličního průčelí:

Záměrem restaurování je obnova fasády uličního průčelí s památkově hodnotnými fragmenty historických omítek, výmaleb a kamenných prvků portálů sdružených oken a portálu vstupu z doby vzniku objektu.

Po konzultaci s pracovníky NPÚ ú.o.p.v Lokti navrhuji přistoupit k obnově fasády konzervátorsky, zajištěním fragmentů dochovaných omítek a malířských úprav, restaurováním kamenných článků portálů, doplnění portálů oken v maltě a štku. Dále navrhuji obnovit zazděná okénka atiky a římsu atiky v návaznosti na projektovou dokumentaci z roku 1940; fasádu obnovit tenkou vrstvou hlazené vápenné omítky v „dlouhých vlnách“ kopírující zdivo, dobíhající k portálům sdružených oken a portálu vstupu v úrovni renesančních a gotických omítek s rytou linkou jejich orámování. Kupecký portál v levé části 1.NP navrhuji naznačit rytou linkou a okenní otvor ponechat bez šambrány, okno pak osazené v lici fasády. Další plastické prvky soklu a korunní římsy ponechat dle stávajícího provedení. Profilaci římsy atiky provést zjednodušeně dle korunní římsy. Barevnou úpravu fasády provést monochromním vápenným nátěrem v odstínu šedé.

Výplně oken jsou zde důležitým článkem spojujícím řešení fasády s výrazně určujícími renesančními portály s návrhem obnovy interiérů s velmi hodnotnými nálezy renesanční výzdoby. Okenní otvory navrhuji vyplnit okny s vodorovnými a svislými poutci, dělicími okno na čtyři okenní křídla. Vstupní dveře navrhuji provést kazetové. Okna i dveře navrhuji vyrobit z dubu a ponechat v odstínu dubu s odpovídající povrchovou úpravou. Novodobé okno osazené v místě kupeckého portálu a později vstupu do uhelny navrhuji provést dle posledního dochovaného členění s vodorovným poutcem ve dvou třetinách výšky okna dělicího na horní jednotabulková křídla a spodní dvojtabulková křídla. Povrchovou úpravu tohoto okna navrhuji provést v odstínu šedé.

Druhou variantou je provedení rekonstrukce fasády do poslední známé podoby s rámy oken vsazenými před profilaci portálů sdružených oken, bez doplnění profilací portálů sdružených oken s fasádou s monochromním nátěrem v odstínu okru.

Postup restaurování fragmentů omítek a obnova fasády v bodech:

1. Doplnění restaurátorského průzkumu v místě nasazení atiky a zazděných okének atiky.
2. Fotodokumentace stavu fragmentů historických omítek a výmalby před započítím prací.
3. Odebrání vzorků a provedení laboratorního průzkumu zaměřeného na stratigrafii povrchových úprav omítek gotického typu.
4. Sejmutí novodobých vápennocementových plomb.
5. Případný lokální přelep odpadajících fragmentů omítek.
6. Zpevnění uvolněných okrajů fragmentů historických omítek.
7. Podtmelení uvolněných okrajů fragmentů historických omítek.
8. Povrchové zpevnění fragmentů omítek a malířských úprav.
9. Hloubkové zpevnění uvolněných fragmentů historických omítek.
10. Separční nátěr přes dochované fragmenty omítek.
11. Doplnění ploch bez omítek slabou vrstvou vápenné omítky.
12. Doplnění profilací sdružených oken dle kamenných portálů.
13. Přetažení fasády tenkou vrstvou vápenné omítky hlazené dřevem.
14. Vápenný nátěr 10letým vápnem.
15. Provedení monochromního nátěru fasády.

Návrh použitých materiálů a technologií:

- Sejmutí vápennocementových plomb a novodobých omítek bude provedeno pomocí restaurátorských kladívek.
- Lokální přelep narušených partií bude proveden gázou pojenou Klucelem H.
- Zpevnění a fixáž omítkového jádra bude provedeno roztokem přípravku Primal AC35 v destilované vodě.
- Podtmelení uvolněných okrajů omítek bude provedeno vápennou maltou z dobře uleželého vápna a praných písků.
- Hloubkové zpevnění/injektáž bude provedeno přípravky řady Ledan.
- Separční nátěr bude proveden opakovaným nátěrem dochovaných fragmentů 10letým vápnem.
- Doplnění ploch omítky bude provedeno vápennou maltou připravenou z dobře uleželého vápna a praných písků. Stejně bude provedena i tenká vrstva vápenné omítky, písek bude prosát do odpovídající velikosti frakcí kameniva.

Restaurátorský záměr restaurování kamenných článků portálu sdružených oken a vstupu uličního průčelí:

Restaurování kamenných článků bude provedeno konzervátorským způsobem in situ, doplněním trhlin a rušivých defektů se zachováním starších vrstev monochromních nátěrů.

Postup restaurování prvků kamenných portálů v bodech:

1. Dokumentace kamenných prvků před započatím prací.
2. Očištění kamene od depozitu volných nečistot.
3. Podrobný průzkum kamenných článků zaměřený na povrchové úpravy, stav kamene, stav kotvení a odhalení případných druhotných doplňků a tmelů.
4. Sejmутí degradovaných mladších vrstev povrchových úprav.
5. Odstranění případných nevhodných vysprávek.
6. Biocidní ošetření kamene.
7. Odsolení kamenných článků, především v partiích soklů.
8. Zpevnění kamene, zaměřené především na exponovaná narušená místa, trhliny a podobně.
9. Provedení doplnění modelací, vyplnění trhlin a doplnění chybějících článků či jejich odpadlých částí.
10. Provedení scelující retuše.
11. Hydrofobizace.
12. Monochromní vápenný nátěr provedený dle návrhu rozbarvení fasády.

Návrh použitých materiálů a technologií

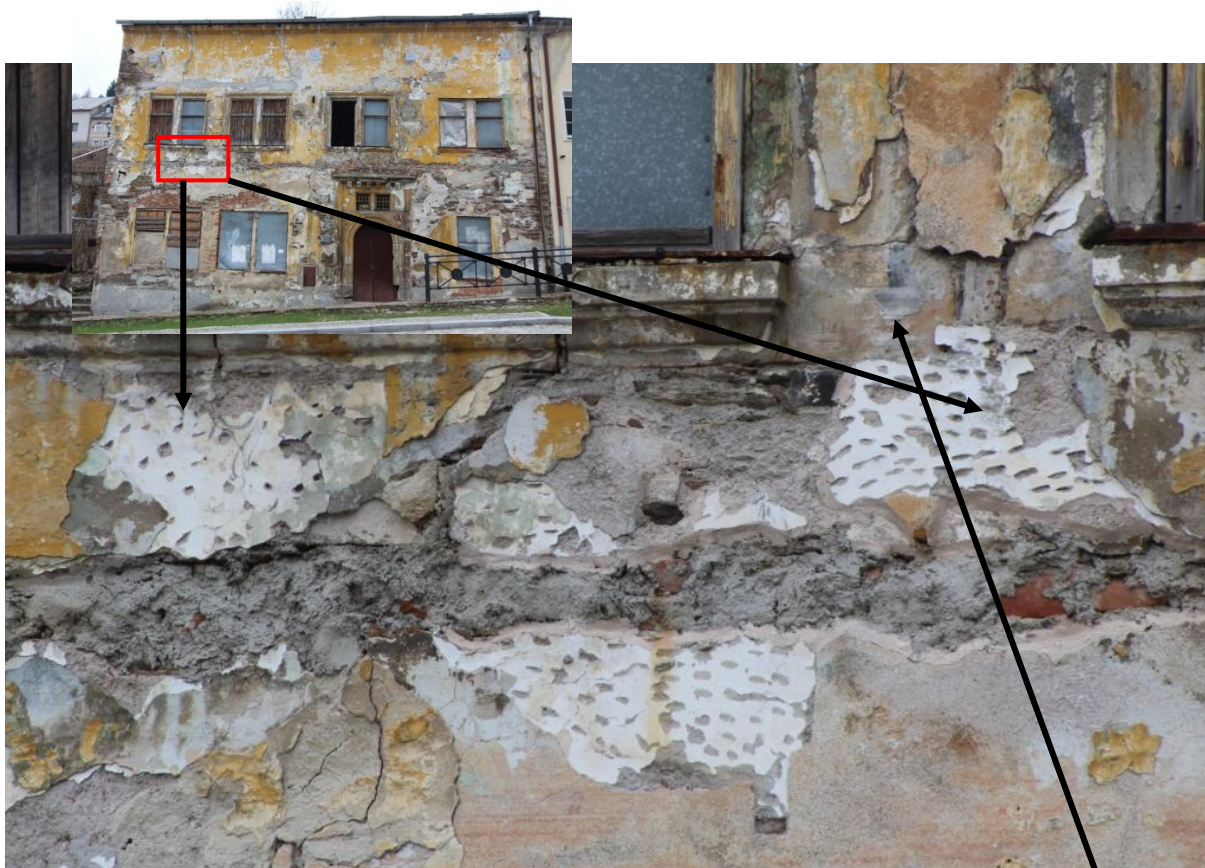
- Biocidní ošetření- na biologické napadení bude použit biocid mechstop (fa. Imesta).
- Očištění povrchu kamene od biologického napadení - bude provedeno nekovovými kartáči.
- Zpevnění poškozeného kamene organokřemičitými prostředky - kámen bude konsolidován organokřemičitým zpevňovacím prostředkem Funcosil Steinfestiger 300 (fa. Remmers).
- Odstranění dožitých vysprávek - bude provedeno mechanicky pomocí dlátek.
- Doplnění kamene a nevhodných starých dožitých doplňků směsí umělého kamene - plastické retuše budou provedeny minerálním tmelem od fa. Remmers

- Sclující barevné retuše - na závěr bude provedena lokální retuš tmelů, budou použity přírodními pigmenty (Bayferox) v 1,5% roztoku paraloidu v toluenu.
- Odsolování - odsolovací obklady (drcená celulóza arbocell BC 200, destilovaná voda) - odsolovací směs Entsalzungskomprese (Remmers)
- Prekonsolidace, konsolidace - organokřemičité zpevňovací prostředky Funcosil Steinfestiger 100, 300, (Remmers)
- Injektáž prasklin, las v kameni, lepení kamene - nízkoviskozní epoxidová pryskyřice Viscacid Epoxy Injektionsharz EP 100 (Remmers) - Ledan - Airocolls Spachtel Armatury,
- Čepy - nekorodující nerezové čepy.
- Barevné retuše - přírodní pigmenty Bayferox, fixace retuší -1,5% roztoku paraloidu v toluenu.
- Hydrofobizace: Imesta IW 290 (Imesta)

Fotodokumentace:

Celkový pohled na fasádu uličního průčelí.

Fragmenty renesanční omítky (vrstvy č. 2) s nálezem malířské výzdoby rostlinného motivu.

Fragment renesanční omítky (vrstvy č. 2) s nálezem malířské výzdoby podporující profilaci kamenného ostění sdruženého okna,

Pohled na fragment vrstev č. 1 a 2 s nálezem černě probarvené ryté linky v orámování portálu vstupu.

Fragment vrstvy č.2 s dekorativní malbou vázy poškozené při osazení táhla.

Fragment vrstvy č.1 a 2 s dekorativní černě probarvenou linkou bosáže nároží.

Pohled na místo zazděného kupeckého portálu s dochovaným kamenným prvkem.

Detail otisku štukové ozdoby nad vrcholem kupeckého portálu.

Pohled na vrstvu č.4 s nálezem iluzivní malby římsy vycházející z profilu římsy portálu.

Pohled na vrstvu č. 4 s nálezem profilace spodní části korunní římsy a nálezem bílého pásu mezi okrovým nátěrem římsy a plochy.

Pohled na portál vstupu. Dobře patrná jsou četná poškození jednotlivých prvků portálu.

Pohled na parapet portálu sdruženého okna, druhotně osekaneho pro usazení rámu okna.

Pohled na portál sdruženého okna, dobře patrná jsou četná poškození jednotlivých prvků.

Fasáda průčelí ke schodišti do Mincovní ulice:

Pro obnovu fasády je určující kamenné řádkované zdivo s fragmenty gotické omítky a původními okny z doby vzniku objektu kolem roku 1520. Určující je také novodobá dostavba štítu a stěny průčelí dvora se zbytky hrubé omítky. Na průčelí navazuje zřícená stěna zadního traktu. Tato omítka byla s největší pravděpodobností pouze lokálně opravována a po jejím celoplošném odpadnutí nebyla obnovena. Nahozen hrubou omítkou byl pouze novodobě dostavěný štít a nároží atik.

Souhrn a popis nálezů:

V místnosti kvelbu při černé kuchyni ve 2.NP se dochovalo okno s ostěním z goticky profilovaných tvarových cihel, s okosem a ostrou hranou ve spodní části okna. Kolem profilované špalety byl pás hlazené šambrány (viz nález na fasádě dvora). Na pravé straně okna se dochovaly jednoduché háky pro zavěšení okenice. Na pravé straně okna se ve špaletě okna dochovala petlice s okem pro zajištění okenice. Uprostřed původního štítu se dochovalo segmentově sklenuté okno s fragmentem omítky. Starší datace je také okno v 1. NP, zachycené na plánové dokumentaci z roku 1890. Na pravé straně okna se dochovaly háky pro zavěšení okenice. Ostatní okna jsou novodobá. Dostavba štítu a zvýšení stěny průčelí dvora je provedeno z cihel. Na ploše řádkovaného kamenného zdiva se dochovaly zbytky gotické režné omítky, která pouze vyrovnávala nerovnosti zdiva. Na cihelném zdivu se dochovala hrubá novodobá.

Zajímavým nálezem je fragment městského mobiliáře, lampy na nároží při uličním průčelí se zbytkem kovové chráničky, zakončené keramickým kolínkem pro přívod el. energie.

Restaurátorský záměr obnovy fasády ke schodišti do Mincovní ulice:

Záměrem restaurování je obnova fasády bočního průčelí do úzké uličky schodiště do Mincovní ulice s hodnotnou situací původních okenních otvorů a částí obrysu původního štítu střechy. Po konzultaci s pracovníky NPÚ ú.o.p. v Lokti navrhuji přistoupit k obnově gotické vápenné omítky s obnovou profilace původního okna ve 2.NP a oválného okna ve štítě z doby vzniku objektu. Dále doporučuji ponechat okno v 1. NP. Ostatní okna probouraná při utilitárních úpravách interiéru ve 20. století navrhuji zazdít. Výplně okna ve 2. NP navrhuji provést dle návrhu oken v uličním průčelí. Okno v 1. NP navrhuji provést dle návrhu okna vsazeného do kupeckého portálu.

Barevnost fasády navrhuji provést v odstínu šedé stejně jako na fasádě uličního průčelí. Omítky na cihelném zdivu štítu navrhuji provést hrubší ve stejné barevnosti, pro prezentaci mladší úpravy tvaru štítu s větracím okénkem.

Dále navrhuji konzervovat a zachovat fragment městského mobiliáře, ramene pouličního osvětlení.

Gotické vápenné omítky navrhuji provést ve slabé vrstvě vyrovnávající v dlouhých vlnách nerovnosti kamenného řádkovaného zdiva, vyrovnávané jsou hrabnou lžíce a hlazené jsou dřevem. Hrubost omítky určuje velikost frakce kameniva v písku, ta by měla odpovídat původně použitým pískům. Po zavadnutí je prováděn vápenný pačok, který se tak dokonale zakotví do malty omítky a karbonizací vápna zajistí její hydrofobizaci.

Postup obnova fasády v bodech:

1. Doplnění restaurátorského průzkumu špalety okna s profilem z tvarových cihel.
2. Fotodokumentace stavu fragmentů historických omítek a špalety okna před započítím prací
3. Povrchové zpevnění fragmentů omítek.
4. Zpevnění cihel špalety okna.
5. Doplnění či modelace cihel špalety okna.
6. Provedení vápenné omítky na kamenném zdivu a hrubší omítky na zdivu cihelném.
7. Provedení šambrán kolem původních oken.
8. Vápenný nátěr 10letým vápnem.
9. Provedení monochromního nátěru fasády.

Návrh použitých materiálů a technologií:

- Zpevnění a fixáž omítkového jádra bude provedeno roztokem přípravku Primal AC35 v destilované vodě.
- Doplnění ploch omítky bude provedeno vápennou maltou připravenou z dobře uleželého vápna a praných písků. Stejně bude provedena i tenká vrstva vápenné omítky, písek bude prosát do odpovídající velikosti frakcí kameniva.
- Zpevnění profilovaných cihel přípravkem Porosil ZV.

Fotodokumentace:

Celkový pohled na fasádu průčelí ke schodišti do Mincovní ulice.

Pohled na původní okenní otvor ve 2. NP z doby vzniku objektu, dobře patrná je novodobá přezdívka nadpraží okna, vybourání parapetu a kování pro osazení a zavírání okenice.

Pohled na původní okno ve štítu z doby vzniku objektu. Dobře patrné jsou fragmenty jádra omítky gotického typu.

Fragmenty jádra omítky gotického typu dochované v ploše fasády.

Pohled na kování pro osazení okenice okna v 1. NP. Okno bylo zazděné před několika lety pro ochranu proti vniknutí vandalů do objektu.

Torzo městského mobiliáře, lampy osvětlení nároží u schodiště do Mincovní ulice.

Fasáda průčelí k zadnímu traktu:

Pro obnovu fasády jsou určující nálezy četných fragmentů gotické omítky, šambrány původních oken a druhotně přeformátovaných a zazdívaných okének schodiště v prvním i druhém NP. Dalším určujícím prvkem jsou přístavby zadního traktu.

Souhrn a popis nálezů:

Patrně nejdůležitějším nálezem je původní omítka z doby vzniku objektu, navazující na šambrány oken z profilovaných cihel zdobené hlazenou páskou ohraničenou rytými linkami. Omítka je identická s nálezem fragmentů této vrstvy (označené č. 1) na fasádě uličního průčelí a průčelí do dnešní stavební proluky u schodiště. Nejlépe dochovaná situace omítek navazujících na původní šambrány, byla nalezena na okně prostřední spojovací místnosti ve 2.NP. Okna byla při utilitárních úpravách interiéru či vsazování nových výplní přeformátována. Stejně byla zazděna a přeformátována okénka osvětlující schodiště. Na plánech z roku 1890 a plánové dokumentaci z roku 1940 je při fasádě zakreslena pavlač spojující obě křídla zadního traktu. Na plánech z roku 1950 jsou na místě okna střední místnosti zakresleny dveře vstupu na pavlač. Na fasádě a zdivu také nejsou stopy po konstrukci pavlače, která byla pravděpodobně konstrukčně založena do stěn křídel zadního traktu.

Restaurátorský záměr obnovy fasády:

Záměrem restaurování je obnova fasády průčelí do zadního traktu s hodnotnou situací původních okenních otvorů a omítek z doby vzniku objektu. Po konzultaci s pracovníky NPÚ ú.o.p. v Lokti navrhuji přistoupit k obnově gotické vápenné omítky a obnově okenních otvorů s šambránami z profilovaných cihel.

Dochované fragmenty typově gotických omítek navrhuji konzervovat a doplnit, stejně doplnit profilace šambrán oken s hlazenou páskou ohraničenou v obvodu rytými linkami. Doplnění omítek navrhuji provést technologií popsanou u průčelí k proluce. Doplněné omítky navrhuji po nanesení vápenného pačoku barevně přizpůsobit dochovaným fragmentům omítek. Výplně okenních otvorů navrhuji provést dle fasády uličního průčelí. Dveře do dvora v 1. NP navrhuji provést svlakové.

Postup obnova fasády v bodech:

1. Doplnění restaurátorského průzkumu špalety okna s profilem z tvarových cihel ve 2. NP.

2. Fotodokumentace stavu fragmentů historických omítek a špalety okna před započítím prací.
3. Odebrání vzorků a provedení laboratorního průzkumu zaměřeného na stratigrafii povrchových úprav omítek gotického typu.
4. Očištění fragmentů omítek od depozitů volných nečistot.
5. Povrchové zpevnění fragmentů omítek.
6. Upevnění okrajů dochovaných omítek a případný gázový přelep zcela uvolněných částí.
7. Hloubkové zpevnění a injektáž dochovaných fragmentů omítek.
8. Sejmутí fragmentů mladších omítek.
9. Obnova zazděného okénka schodiště v 1. NP.
10. Zpevnění profilovaných cihel špalety okna.
11. Úprava formátování okenních otvorů.
12. Doplnění či modelace cihel špalety oken.
13. Spárování tvarových cihel šambrán oken.
14. Doplnění kamenného prahu vstupu v 1. NP.
15. Doplnění omítek gotického typu s hlazenými šambránami a rytými linkami.
16. Provedení šambrán kolem původních oken a vstupního otvoru v 1. NP.
17. Vápenný nátěr 10letým vápnem na doplněných omítkách.
18. Provedení barevného scelení nově doplněných omítek.

Návrh použitých materiálů a technologií:

- Sejmутí vápenocementových plomb a novodobých omítek bude provedeno pomocí restaurátorských kladívek.
- Lokální přelep narušených partií bude proveden gázou pojenou Klucelem H.
- Zpevnění a fixáž omítkového jádra bude provedeno roztokem přípravku Primal AC35 v destilované vodě.
- Podtmelení uvolněných okrajů omítek bude provedeno vápennou maltou z dobře uleželého vápna a praných písků.
- Hloubkové zpevnění/injektáž bude provedeno přípravky řady Ledan.
- Separační nátěr bude proveden opakovaným nátěrem dochovaných fragmentů 10letým vápnem.
- Doplnění ploch omítky bude provedeno vápennou maltou připravenou z dobře uleželého vápna a praných písků s odpovídající velikosti frakcí kameniva.

Fotodokumentace:

Celkový pohled na průčelí do zadního traktu.

Okno prostřední místnosti ve 2.NP. Dobře patrné je přezdění nadpraží.

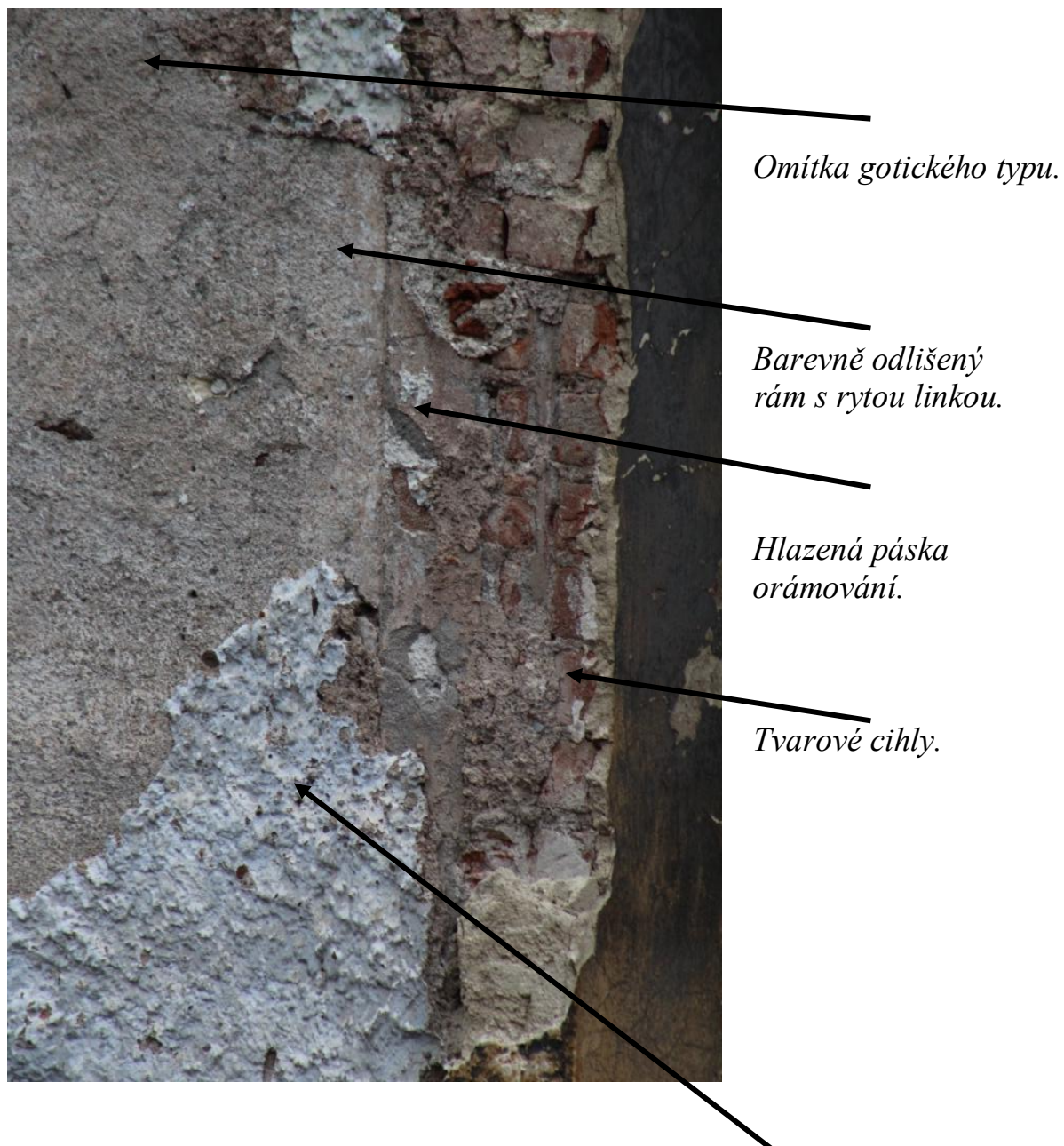

Pohled na dochovanou profilaci šambrány z tvarových cihel hlazenou páskou.

←Detail dochované šambrány okna s hlazenou páskou a barevně odlišeným rámováním s rytou linkou.

Detail šambrány.

Hrubé omítky s monochromními vrstvami nátěrů v odstínech šedé.

←Detail okenního otvoru 1.NP přeformátovaného při novodobých utilitárních úpravách interiéru.

←Detail šambrány okna 1.NP z tvarových cihel.

← Okénko osvětlující rameno schodiště do podkroví. Dobře patrná je omítka gotického typu pod úrovní cihel vyzdívky parapetu. Osvětlovací okénka schodiště mohly mít také plastický parapet.

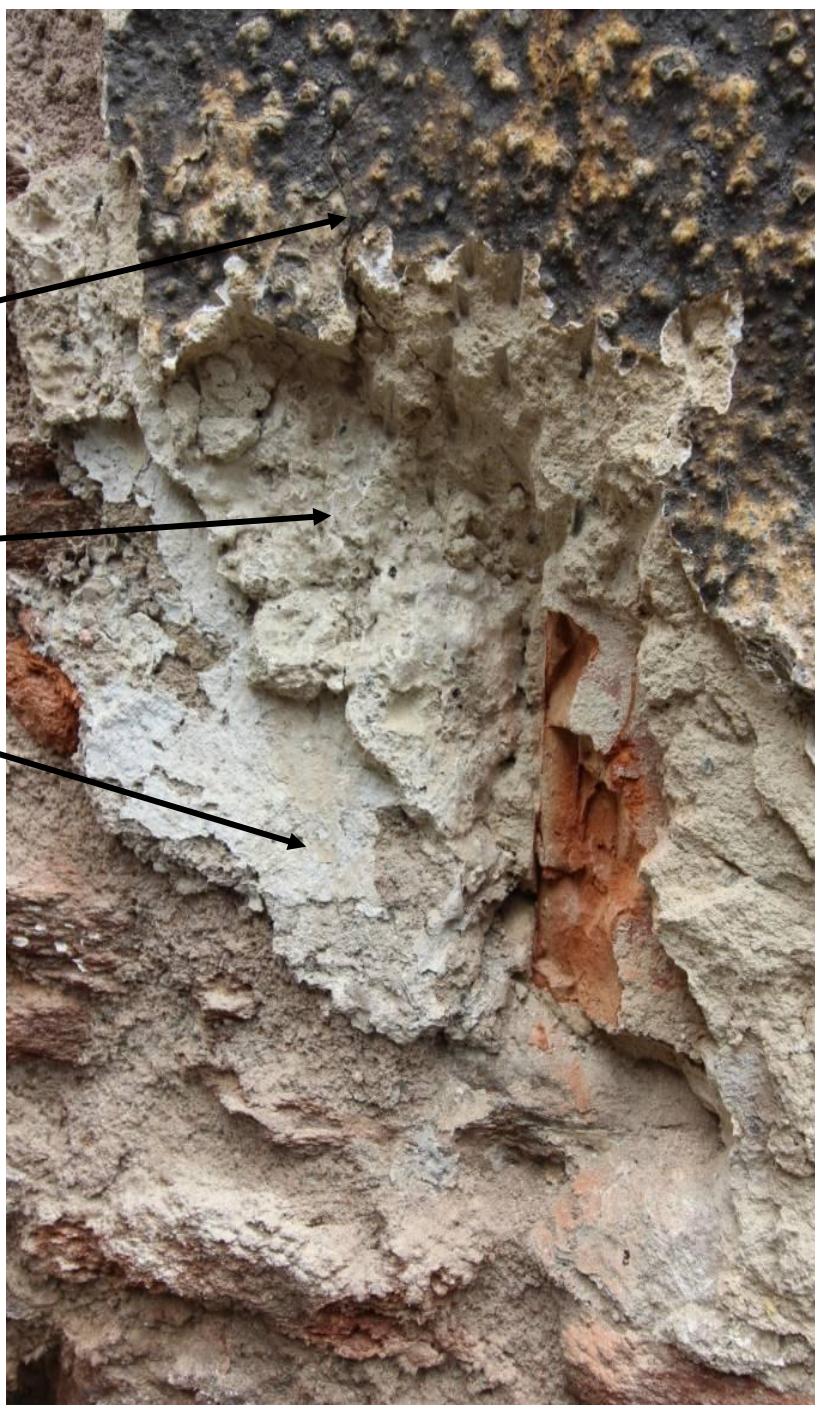
← Zazděné osvětlovací okénko schodiště v úrovni 1. NP.

Pohled na detail zazdívky osvětlovacího okénka schodiště v1. NP.

*Novodobé omítky přes
zazdívku okénka.
(vrstva č. 7)*

*Omítky provedené po
renesanční úpravě.
(vrstva č.4)*

*Omítka gotického typu.
(vrstvy č.1, 2 a 3)*

*Zazděné osvětlovací okénko schodiště v úrovni 1. NP.
Novodobě zazděné okénko v atice.
Okénko osvětlující rameno schodiště do podkroví.
Zvětšené osvětlovací okénko ramene schodiště do 2. NP.*

Havarijní stav nároží s mladší úpravou průchodu do stájí zadního traktu, založeného zatékáním dešťové vody narušeného klenebního pasu. Dobře patrné je hroucení zdiva i svislá trhлина nad klenebním pasem.

Grafický návrh obnovy fasády:

Navrhovaný odstín monochromního nátěru fasád odpovídá odstínu 30% šedé na barevné škále..

